

ÅLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

1956

N:o 6—16.

- Innehåll: N:o 6. Landskapslag om ändring av landskapslagen om jaktkort i landskapet Åland, utfärdad den 1 december 1938.
N:o 7. Landskapslag om ändring av landskapslagen om bostadsproduktion i landskapet Åland, utfärdad den 30 juni 1954.
N:o 8. Landskapslag om ändring av landskapslagen om avlöning i landskapsförvaltningen underlydande tjänster och befattningar i landskapet Åland, utfärdad den 17 juli 1943.
N:o 9. Landskapslag om ändring av landskapslagen om tjänstemannapensioner i landskapet Åland, utfärdad den 7 februari 1951.
N:o 10. Landskapslag om ändring av landskapslagen angående extraordinarie befattningshavares i landskapet Åland pensioner, utfärdad den 7 februari 1951.
N:o 11. Landskapslag om ändring av landskapslagen om landskapsförvaltningen underlydande arbetares i landskapet Åland pensioner, utfärdad den 7 februari 1951.
N:o 12. Landskapslag om reglering av särskilda ur landskapsmedel utgående pensioner.
N:o 13. Landskapslag om ändring av landskapslagen om kommunala val i landskapet Åland, utfärdad den 4 januari 1946.
N:o 14. Landskapslag om ändring av landskapslagen om kommunala barnmorskor i landskapet Åland, utfärdad den 14 september 1945.
N:o 15. Landskapslag om ändring av landskapslagen om kommunala hälso-systrar i landskapet Åland, utfärdad den 14 september 1945.
N:o 16. Landskapslag om kommunalförvaltning i landskommunerna i landskapet Åland.

N:o 6.

Landskapslag

om ändring av landskapslagen om jaktkort i landskapet Åland,
utfärdad den 1 december 1938.

Föredragen för REPUBLIKENS PRESIDENT den 13 april 1956.

Utfärdad i Mariehamn den 18 april 1956.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas, att 2, 6 och 7 §§ i landskapslagen den 1 december 1938 om jaktkort i landskapet Åland (8/38), 2 § sådan den lyder i landskapslagen den 31 mars 1954 (8/54), skola erhålla följande lydelse:

2 §.

Jaktkort må efter prövning utfärdas åt tillförlitliga personer för ett, två el-

ler tre år åt gången i Mariehamns stad av magistraten och i landskommunerna av länsman. Avgiften för jaktkort utgör tvåhundra mark för varje år av jaktkortets giltighetstid, räknat från dagen för jaktkortets utfärdande. Jaktkortsavgiften tillfaller landskapet för att användas till främjande av jaktvården inom landskapet. Jaktkort löses på den ort, där sökanden är bosatt,

och av utom landskapet bosatt person på ort, där han äger jakträtt.

Den, som utfärdar jaktkort, tillkommer ur landskapsmedel en ersättning om fem procent på de avgifter, som redovisas.

6 §.

Jaktkortet bör medhavas vid jakt och vid anfordran uppvisas för jakträttsinnehavare, polismyndighet och för jaktvården anställd person.

Mariehamn den 2 december 1955.

På landstingets vägnar:

TH. ERIKSSON
talman.

Evald Häggblom
vicetalman.

Lennart Mattsson
vicetalman.

N:o 7.

Landskapslag

om ändring av landskapslagen om bostadsproduktion i landskapet Åland,
utfärdad den 30 juni 1954.

Föredragen för REPUBLIKENS PRESIDENT den 13 april 1956.

Utfärdad i Mariehamn den 18 april 1956.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas, att 18 § 6 mom. i landskapslagen den 30 juni 1954 om bostadsproduktion i landskapet Åland (23/54) skall utgå samt 18 § i samma landskapslag erhålla följande, vad dess 5 mom. angår, ändrade lydelse:

18 §.

Bostadslån eller -garanti kan beviljas för uppförande eller utvidgande av sådan byggnad eller byggnadsgrupp, som i socialt och ekonomiskt hänseende samt till sin planering fyller skäliga krav och för vilken ritningar,

byggnadsbeskrivning, kostnadsförslag och finansieringsplan godkänts av landskapsstyrelsen.

Vid bestämmandet av anskaffningsvärdet för byggnadsföretag skall kostnaderna för nödig tomt för bygget inom skäliga gränser beaktas.

För utvidgning av byggnad eller byggnadsgrupp kan bostadslån beviljas, om utvidgningsarbetet medför ökat bostadsutrymme och om den utvidgade byggnaden eller byggnadsgruppen till sin planering fyller de krav, som nedan stadgas för nybygge.

Då för två eller flere boningshus

upp
ler
derh
sakl
boni
dan
-gar
på fi

I en
slut s
den 1
skapsf
ster o
Åland
ragraf
6 juli
jande

uppföres en särskild värmecentral eller annan för byggnadskomplexets underhåll behövlig byggnad, som huvudsakligen nyttjas till förmån för sagda bostadshus, kan för uppförande av sådan byggnad beviljas bostadslån eller -garanti. Bostadslån eller -garanti kan på förenämnda skäl beviljas även sär-

skilt, för ägande eller besittning av dylik byggnad stiftat aktiebolag eller andelslag, vars bolagsordning eller stadgar godkänts av landskapsstyrelsen. För anskaffning av färdig byggnad må bostadslån eller -garanti icke beviljas.

Mariehamn den 2 december 1955.

På landstingets vägnar:

TH. ERIKSSON
talman.

Evald Häggblom
vicetalman.

Lennart Mattsson
vicetalman.

N:o 8.

Landskapslag

om ändring av landskapslagen om avlöning i landskapsförvaltningen underlydande tjänster och befattningar i landskapet Åland, utfärdad den 17 juli 1943.

Föredragen för REPUBLIKENS PRESIDENT den 13 april 1956.

Utfärdad i Mariehamn den 18 april 1956.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas, att § 3 i landskapslagen den 17 juli 1943 om avlöning i landskapsförvaltningen underlydande tjänster och befattningar uti landskapet Åland (17/43), i den lydelse sagda paragraf har enligt landskapslagen den 8 juli 1955 (13/55), skall erhålla följande lydelse:

§ 3.

Avlöningsklass	Grundlön mk	Alderstillägg mk
40	1.043.400:—	40.260:—
41	1.125.000:—	41.880:—

Denna landskapslag tillämpas från den 1 januari 1955.

Mariehamn den 25 november 1955.

På landstingets vägnar:

TH. ERIKSSON
talman.

Evald Häggblom
vicetalman.

Lennart Mattsson
vicetalman.

Landskapslag

om ändring av landskapslagen om tjänstemannapensioner i landskapet
Åland, utfärdad den 7 februari 1951.

Föredragen för REPUBLIKENS PRESIDENT den 13 april 1956.

Utfärdad i Mariehamn den 18. april 1956.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas, att 5 § i landskapslagen den 7 februari 1951 om tjänstemannapensioner i landskapet Åland (6/51) sådant lagrummet lyder i landskapslagen den 16 april 1952 (14/52) skall erhålla följande ändrade lydelse:

5 §.

Full pension utgår med sextiosex procent på sammanlagda beloppet av den för landskapets tjänster och befattningar fastställda grundlönen och fem ålderstillägg, dock sålunda, att lägsta beloppet av full pension utgör ett-hundrafyrtiosjutusen sexhundra mark.

Tio pensionsår berättiga till tio tredtiondedelar av beloppet av full pension och varje därpå följande fullt pensionsår ytterligare till en tredtiondedel därav, till dess fullt pensionsbelopp uppnås.

Den årliga pensionens belopp utjämnas till närmaste tal, som är delbart med trehundra. Befinnes härvid, att

två tal kunna komma ifråga, sker utjämningen till det större av dessa.

Tjänst eller befattning, som till följd av därmed förenade särskilda löneförhöjningar hänförs till lägre avlöningsklass än den på grund av sin beskaffenhet eller eljest skulle tillhöra, skall vid bestämmandet av pension hänföras till avlöningsklass, som med avseende å tjänstens eller befattningens beskaffenhet eller eljest motsvarar densamma. I enlighet därmed tillkommer förutvarande överläkare vid landskapets allmänna sjukhus och distriktsläkare pension enligt 30 avlöningsklassen.

Innehavare av tjänst eller befattning, vilken uppbär avlöning enligt högre avlöningsklass än den, vartill hans tjänst eller befattning hör, tillkommer pension efter den grundlön han senast uppburit.

Denna landskapslag tillämpas från den 1 januari 1955.

Mariehamn den 25 november 1955.

På landstingets vägnar:

T. H. ERIKSSON
talman.

Evald Häggblom
vicetalman.

Lennart Mattsson
vicetalman.

N:o 10.

Landskapslag

om ändring av landskapslagen angående extraordinarie befattningshavares i landskapet Åland pensioner, utfärdad den 7 februari 1951.

Föredragen för REPUBLIKENS PRESIDENT den 13 april 1956.

Utfärdad i Mariehamn den 18 april 1956.

I enlighet med Ålands landstings beslut ändras 4 § i landskapslagen den 7 februari 1951 angående extraordinarie befattningshavares uti landskapet Åland pensioner (8/51), sådan paragrafen lyder i landskapslagen den 16 april 1952 (15/52), såsom följer:

4 §.

Beloppet av full pension utgör sex-
tiosix procent av sammanlagda beloppet av det för extraordinarie befattningshavare fastställda årsarvodet och den alderstillägg, likväl så, att lägsta beloppet av full pension är etthundra-
tyttiosjutusensexhundra mark.

Tio pensionsår berättiga till tio tredjedelar av beloppet för full pension och varje därpå följande fullt pensionsår till ytterligare en tredjededel därav, till dess full pension uppnås.

Den årliga pensionens belopp utjämnas till närmaste tal, som är delbart

med trehundra. Befinnas två tal härvid komma ifråga, sker utjämning till det större av dem.

Extraordinarie befattning, som till följd av därmed förenade särskilda löneförmåner är hänförd till lägre avlöningsklass än den på grund av sin beskaffenhet eller eljest skulle tillhöra, skall vid bestämmandet av pension hänföras till avlöningsklass, som med hänsyn till befattningens beskaffenhet eller eljest motsvarar densamma.

Extraordinarie befattningshavare, som med stöd av 4 § 3 mom. i landskapslagen den 17 maj 1950 (17/50) överförts till högre avlöningsklass, erhåller pension i enlighet med sitt senaste årsarvode.

Denna landskapslag tillämpas från den 1 juni 1955.

Mariehamn den 26 november 1955.

På landstingets vägnar:

T. H. ERIKSSON
talman.

Evald Häggblom
vicesalman.

Lennart Mattsson
vicesalman.

Landskapslag

om ändring av landskapslagen om landskapsförvaltningen underlydande
arbetares i landskapet Åland pensioner, utfärdad den 7 februari 1951.

Föredragen för REPUBLIKENS PRESIDENT den 13 april 1956.

Utfärdad i Mariehamn den 18 april 1956.

I enlighet med Ålands landstings beslut ändras § 7 i landskapslagen den 7 februari 1951 om landskapsförvaltningen underlydande arbetares i landskapet Åland pensioner (9/1951), sådan paragrafen lyder i landskapslagen den 16 april 1952 (16/52), som följer:

§ 7.

Beloppet av full pension är i I—III pensionsgrupperna sextiosex procent av de arbetsinkomster arbetare åtnjutit i landskapets arbete under det sista året före avgången, med undantag av lön för övertidsarbete, dock så att

i I pensionsgruppen lägsta beloppet av full pension utgör 147.600 mark och högsta beloppet 186.600 mark;

i II pensionsgruppen lägsta beloppet av full pension utgör 162.900 mark och högsta beloppet 213.600 mark; samt

i III pensionsgruppen lägsta beloppet av full pension utgör 195.000 mark och högsta beloppet 251.700 mark.

Pension må icke beviljas till högre belopp än arbetsinkomsterna, dock så, att lägsta beloppet av full pension för arbetare, som arbetat regelbundna arbetsdagar, är 147.600 mark och för arbetare, som ej arbetat fulla arbetsdagar, så många åttendedelar av i 1 mom. stadgade lägsta beloppen av full pension, som vederbörandes arbetstid i medeltal per dag utgör av den regelbundna åttatimmars arbetsdagen.

Beloppet av pensionen i IV pensionsgruppen bestämmes enligt pensionen för innehavare av landskapets tjänst eller befattning i motsvarande ställning. På landskapsstyrelsen ankommer att bestämma, vilka innehavare av landskapets tjänst eller befattning skola anses vara i motsvarande ställning.

Har arbetsinkomsten, enligt vilken storleken av arbetares pension skall bestämmas, på grund av utevaro från arbetet minskats, skall den årliga arbetsinkomsten beräknas sålunda, att till de faktiska arbetsinkomsterna lägges det belopp, som arbetare beräknas av nämnda orsak ha gått miste om. Naturaförmåner skola beräknas i penningar enligt medelprisen på orten.

Tio pensionsår berättiga till tio trettiondedelar av beloppet av full pension och varje därpå följande fullt pensionsår ytterligare till en trettiondedel därav till dess fullt pensionsbelopp uppnås.

Den årliga pensionens belopp utjämnas till närmaste tal, som är delbart med trehundra. Befinnas två tal härvid komma ifråga, sker utjämning till det större av dem.

Denna landskapslag tillämpas från den 1 juni 1955.

Mariehamn den 26 november 1955.

På landstingets vägnar:

TH. ERIKSSON
talman.

Evald Häggblom
vicetalman.

Lennart Mattsson
vicetalman.

N:o 12.

Landskapslag

om reglering av särskilda ur landskapsmedel utgående pensioner.

Föredragen för REPUBLIKENS PRESIDENT den 13 april 1956.

Utfärdad i Mariehamn den 18 april 1956.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas:

1 §.

För personer, vilka beviljats ordinarie pension på grund av landskaps-tjänst före den 1 juni 1955, skall pensionen regleras på det sätt nedan stadgas.

2 §.

Pensionstagaren i pensionsbrevet tillförsäkrad ordinarie pension, vilken i denna landskapslag benämnes äldre grundpension, höjes sålunda att

1) full pension utgår med lika stort belopp som full pension enligt 5 § i landskapslagen den 7 februari 1951 om tjänstemannapensioner i landskapet Åland. i den lydelse lagrummet skall tillämpas från den 1 januari 1955, utgör av det sammanlagda beloppet av för respektive tjänst eller extraordinarie befattning den 1 januari 1955 utgående grundlön eller årsarvode och fem ålderstillägg;

2) delpension utgör lika stor del av

enligt 1 p. utgående full pension som den äldre grundpensionen utgör av motsvarande full pension;

3) om äldre grundpension beviljats för tjänst eller befattning, som icke längre finnes, den nya grundpensionen fastställs enligt annan motsvarande eller närmast motsvarande tjänst eller befattning.

3 §.

Ordinarie pension, som före i 1 § nämnd dag beviljats arbetare, vilken varit anställd i landskapets arbeten, höjes, om pensionen beviljats efter den 30 september 1950, sålunda att den äldre grundpensionen multipliceras med talet 1.046. Det sålunda erhållna talet är den nya grundpensionen. Den nya grundpensionen får likväl icke fastställas till högre belopp än den högsta pensionen i pensionstagarens pensionsgrupp den 1 juni 1955. Full ordinarie pension får ej fastställas till lägre belopp än den lägsta pensionen i pensionsgruppen den 1 juni 1955, men del-

pension skall utgöra lika stor del av den nya grundpensionen som den tidigare delpensionen var av den tidigare fulla pensionen i pensionsgruppen.

4 §.

Den, som tillförsäkrats extraordinarie pension eller understöd ur landskapsmedel utöver i 1 § nämnd pension, må fortfarande komma i åtnjutande därav. Från det pensionstillägg, som åt vederbörande utbetalats enligt 2 §, skall likväl avdragas ett belopp, motsvarande hela den extraordinarie pensionen eller understödet eller del därav.

Vad i i mom. är stadgat, skall jämväl tillämpas på i 3 § nämnda pensionstagare.

5 §.

Justeras med stöd av gällande stadganden avlöningen för innehavare av landskapets tjänster och befattningar till följd av ändring i det officiella levnadskostnadsindexet, skall enligt denna landskapslag reglerad pension justeras med tillämpning av i riket gällande stadganden.

6 §.

På landskapsstyrelsen ankommer att fastställa storleken av enligt denna landskapslag förhöjd pension och dra- ga försorg om dess utbetalning.

7 §.

Vad i 2 § sagts angående ny grundpension äge även tillämpning på tjänsteman, som beviljats avsked före den 1 juni 1955 och därvid var berättigad till ordinarie pension, men vars pensionsfråga icke sagda dag var avgjord.

Extra pension för sådan pensionstagare, som, då extra pension beviljades, enligt gällande stadganden icke var berättigad till ordinarie pension, men enligt senare utfärdade stadganden vore därtill berättigad, höjes med iakttagande i tillämpliga delar av stadgandena i 2 §.

8 §.

Sakägare, som anser med stöd av denna landskapslag utfärdat beslut kränka hans lagliga rätt, må anföra besvär däröver i högsta förvaltningsdomstolen inom trettio dagar från det han fick del av beslutet.

9 §.

Denna landskapslag tillämpas från den 1 januari 1955.

Landskapslagens 5 § tillämpas dock endast så länge en allmän justering av innehavarnas av landskapets tjänst eller befattning avlöning verkställes enligt gällande stadganden på grundvalen av det officiella levnadskostnadsindexet.

Mariehamn den 26 november 1955.

På landstingets vägnar:

TH. ERIKSSON
talman.

Evald Häggblom
vicetalman.

Lennart Mattsson
vicetalman.

N:o 13.

Landskapslag

om ändring av landskapslagen om kommunala val i landskapet Åland,
utfärdad den 4 januari 1946.

Föredragen för REPUBLIKENS PRESIDENT den 13 april 1956.

Utfärdad i Mariehamn den 18 april 1956.

I enlighet med Ålands landstings beslut ändras 4 § i landskapslagen den 4 januari 1946 om kommunala val i landskapet Åland (6/46), sådant stadgandet lyder i landskapslagen den 17 maj 1950 (18/50), som följer:

4 §.

För varje röstningsområde skall före den 14 juli vallängd upprättas av områdets valnämnd. I vallängden införas enligt årets mantalslängd samtliga inom röstningsområdet bosatta medlemmar av kommunen, som åtnjuta åländsk hembygdsrätt och före ingången av det löpande året fyllt 21 år. Är omständighet veterlig, som utesluter någon i längden antecknad person från valrätt, skall därom antecknas vid hans namn i längden. Valnämnden bör underskriva vallängden.

Mariehamn den 26 november 1955.

På landstingets vägnar:

TH. ERIKSSON
talman.

Evald Häggblom
vicesalman.

Lennart Mattsson
vicesalman.

N:o 14.

Landskapslag

om ändring av landskapslagen om kommunala barnmorskor i landskapet
Åland, utfärdad den 14 september 1945.

Föredragen för REPUBLIKENS PRESIDENT den 13 april 1956.
Utfärdad i Mariehamn den 18 april 1956.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas, att 10 § 1 mom. och 15 § 4 mom. i landskapslagen den 14 september 1945 om kommunala barnmorskor i landskapet Åland (21/45), sådana dessa lagrum lyda i landskapslagen den 19 februari 1955 (5/55), skola erhålla följande ändrade lydelse:

10 §.

Enligt denna landskapslag i landskommuns tjänst anställd barnmorska av högre lönekategori skall av kommunen i grundlön erhålla minst det belopp, som utfaller enligt femtonde avlöningsklassen, och barnmorska av lägre lönekategori minst det belopp, som utgår enligt fjortonde avlöningsklassen av den för innehavare av landskapstjänst eller -befattning fastställda löneskalan. Dessutom skall kommunal barnmorska åtnjuta dyrortstillägg, där sådant tillskott utgives åt innehavare av motsvarande befattningar i landskapets tjänst. Utöver grundlönen skall barnmorskan erhålla en ordentlig bostad, omfattande minst ett rum, kök och förstuga jämte värme eller huggen ved och lyse, del i källare och i nödiga uthus samt badstuga eller rätt att begagna sådan eller badrum eller ock, i den mån dessa naturaförmåner icke stå henne till buds, mot dem svarande penningvederlag enligt prisläget på orten. Där sådant med skälig kostnad är möjligt, skall barnmorska tillhandahållas fri telefon för tjänstebruk.

Mariehamn den 25 november 1955.

På landstingets vägnar:

T. H. ERIKSSON
talman.

Evald Häggblom
vicesalman.

Lennart Mattsson
vicesalman.

15 §.

För kommunal barnmorska, som vid denna landskapslags ikraftträdande åtnjuter ordinarie pension ur landskapsmedel, höjes sagda pension, räknat från och med den 1 januari 1955, sålunda att

1) den tidigare fulla pensionen för kommunal barnmorska av lägre lönekategori kommer att vara lika stor som innehavares av landskapets tjänst eller befattning fulla pension i fjortonde avlöningsklassen och delpensionen en lika stor del av sistnämnda pension som den tidigare delpensionen utgjorde av den tidigare fulla pensionen för kommunal barnmorska av lägre lönekategori, samt

2) den tidigare fulla pensionen för kommunal barnmorska av högre lönekategori kommer att vara lika stor som innehavares av landskapets tjänst eller befattning pension i femtonde avlöningsklassen och delpensionen en lika stor del av sistnämnda pension som den tidigare delpensionen utgjorde av den tidigare fulla pensionen för kommunal barnmorska av högre lönekategori.

Med avseende å sålunda fastställd pension skall tillämpas vad i 16 § är stadgat.

Stadgandena i 10 § mom. 1 och 15 § mom. 4 skola tillämpas från och med den 1 januari 1955.

N:o 15.

Landskapslag

om ändring av landskapslagen om kommunala hälsosystrar i landskapet Åland, utfärdad den 14 september 1945.

Föredragen för REPUBLIKENS PRESIDENT den 13 april 1956.

Utfärdad i Mariehamn den 18 april 1956.

I enlighet med Ålands landstings beslut skall § 10 mom. 1 i landskapslagen den 14 september 1945 om kommunala hälsosystrar i landskapet Åland (20/45), sådant detta lagrum lyder i landskapslagen den 19 februari 1955 (4/55), erhålla följande ändrade lydelse:

10 §.

Enligt denna landskapslag i landskommuns tjänst anställd hälsosyster skall av kommunen i grundlön erhålla minst det belopp, som utgår enligt femtonde avlöningsklassen av den för innehavare av landskapstjänst fastställda löneskalan. Dessutom skall kommunal hälsosyster åtnjuta dyrtids- och dyrortstillägg, där sådant tillskott utgives åt innehavare av motsvarande befattningar i landskapets tjänst. Utöver grundlönen skall hälsosyster erhålla ordentlig, möblerad bostad, omfattande minst ett rum, kök och förstuga jämte värme eller huggen brännved samt lyse, del i källare och nödigt uthus ävensom badstuga eller rätt att

begagna sådan eller badrum eller ock, i den mån dessa naturaförmåner icke stå henne till buds, mot dem svarande penningvederlag enligt prisläget på orten. Tillika skall till hälsosystemens förfogande ställas fri telefon för tjänstebruk, där sådant med skälig kostnad är möjligt.

Stadgandena i 10 § mom. 1 tillämpas från och med den 1 januari 1955.

För kommunal hälsosyster, som vid denna landskapslags ikraftträdande åtnjuter ordinarie pension ur landskapsmedel, höjes sagda pension, räknat från och med den 1 januari 1955, sålunda att den tidigare fulla pensionen kommer att vara lika stor som den fulla pensionen, beräknad enligt de i 15 § 2 mom. fastställda grunderna, och delpensionen en lika stor del av den sistnämnda pensionen som den tidigare delpensionen utgjorde av den tidigare fulla pensionen. Med avseende å sålunda fastställd pension skall tillämpas, vad i 16 § är stadgat.

Mariehamn den 25 november 1955.

På landstingets vägnar:

TH. ERIKSSON
talman.

Evald Häggblom
vicetalman.

Lenhart Mattsson
vicetalman.

Landskapslag

om kommunalförvaltning i landskommunerna i landskapet Åland.

Föredragen för REPUBLIKENS PRESIDENT den 13 april 1956.

Utfärdad i Mariehamn den 18 april 1956.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas:

1 kap.

Allmänna stadganden

1 §.

Landskapet Åland är indelat i kommuner, som åtnjuta självstyrelse.

2 §.

Denna landskapslag tillämpas i landskommunerna i landskapet Åland.

Om kommunalförvaltningen i Mariehamns stad är särskilt stadgat.

3 §.

Kommun äger enligt denna landskapslag och inom de gränser lag i övrigt utstakar vårda sina hushållnings-, ordnings- och övriga angelägenheter, såvitt desamma ej enligt gällande lag böra handläggas av annan än kommunal myndighet.

Kommun tillkommande rättigheter eller medelst lag tilldelade uppgifter må icke frångas densamma annorlunda än genom lag, ej heller må nya skyldigheter eller uppgifter för kommun stadgas på annat sätt.

4 §.

Varje kommun omfattar ett område med bestämda gränser.

Angående ändring av kommuns område gäller vad därom är särskilt stadgat.

5 §.

Medlem av kommun är envar,
1) som inom kommunen har laga hemvist;

2) som där äger eller innehar fast egendom; eller

3) som därstädes idkar näring eller yrke.

Laga hemvist anses en person hava där, varest han bör vara mantalsskriven.

Vad i 1 mom. är sagt, äger motsvarande tillämpning på offentligt samfund samt bolag, förening, stiftelse och annan sammanslutning.

6 §.

Kommuns beslutanderätt utövas av kommunalfullmäktige, såvida annat icke är stadgat.

Verkställighet och förvaltning tillkommer kommunalstyrelsen samt, under dess inseende, särskilda nämnder och tjänsteinnehavare, på sätt som i denna landskapslag eller annorstädes stadgas.

7 §.

Angelägenhet, som kommun äger avgöra och verkställa, kan överföras till kommunalförbunds avgörande och verkställighet, på sätt därom är särskilt stadgat.

8 §.

Kommunalfullmäktige, ombud för samarbete mellan kommuner samt

medler
kommu
förtroe
är likv
Tjän
offentl
kunna
person
da lag

Sin
näma
instru
Regl
relsen
gander
nas a
landsk
unders
för fas
Inst
steinn
das av
om de

I re
kan
däri s
på kor
ten i
kvalif
som e
munal
lunda

I ko
nämnd
instru
ner e
pedier

Kor
komm
sedlig

medlemmar i kommunalstyrelsen och kommunens nämnder äro kommunala förtroendemän. Kommundirektören är likväl kommunal tjänsteinnehavare.

Tjänsteinnehavarna äro anställda i offentlig kommunal tjänst. Därutöver kunna i kommuns tjänst finnas tillfällig personal samt arbetare, vilka underlyda lagen om arbetsavtal.

9 §.

Sin förvaltning äger envar kommun närmare ordna genom reglementen och instruktioner.

Reglemente angående kommunalstyrelsens sammansättning samt dess åligganden och befogenheter skall godkännas av fullmäktige och underställas landskapsstyrelsens fastställelse. Om underställande av andra reglementen för fastställelse är särskilt stadgat.

Instruktioner för nämnder och tjänsteinnehavare samt tjänstestadga utfärdas av kommunalfullmäktige, såframt em dem ej är annorlunda stadgat.

10 §.

I reglemente för kommunalstyrelse kan fullmäktiges beslutanderätt uti däri särskilt angivna ärenden överföras på kommunalstyrelsen. Beslutanderätten i ärenden, vid vilkas avgörande kvalificerad majoritet erfordras eller som enligt lag skola avgöras av kommunalfullmäktige, må likväl icke sålunda överföras.

I kommunalstyrelse och kommunala nämnder kunna genom reglemente eller instruktion inrättas avdelningar, sektioner eller byråer för beredning och expediering av ärenden av visst slag.

11 §.

Kommunalfullmäktige kunna antaga kommunala stadgar till främjande av sedlighet, nykterhet, allmän ordning

och säkerhet, hälsovård samt hamnförhållanden inom kommunen ävensom om lämpliga viten för överträdelse av dessa stadgar. Sådant beslut bör underställas landskapsstyrelsen för fastställelse.

12 §.

Fastställelse av reglementen och kommunala stadgar skall bringas till allmänhetens kännedom, på sätt kommunala tillkännagivanden i kommunen kungöras, samt ytterligare med iakttagande av vad därom måhända är särskilt stadgat. I tillkännagivandet bör också nämnas, var stadgan är tillgänglig för allmänheten och kan anskaffas för skäligt pris.

Är ej tid bestämd för stadgas ikraftträdande, lände den till efterrättelse från den dag dess fastställelse tillkännagivits, på i 1 mom. nämnt sätt.

13 §.

Viten för överträdelse av i 11 § nämnda kommunala stadgar ådömas av allmän domstol.

14 §.

Kommunal rösträtt tillkommer envar, man och kvinna, som innehar åländsk hembygdsrätt och vid valårets ingång fyllt minst tjuguet år samt vid senast förrättade mantalsskrivning upptagits eller bort upptagas i kommunens mantalslängd.

Rösträtt tillkommer dock icke:

1) den, som står under förmynderskap;

2) den, som enligt domstols laga kraft ägande utslag saknar medborgerligt förtroende eller är ovärdig att nyttjas i landets tjänst eller att föra annans talan; samt

3) den, som övertygats om att vid kommunala val hava köpt eller sålt röst eller gjort försök därtill eller på flere

än ett ställe avgivit sin röst eller genom våld eller hot stört valfriheten, ända till utgången av det sjätte kalenderåret efter det, då slutlig dom i saken gavs.

15 §.

Valbar till kommunala förtroendeuppdrag är, såvitt därom icke är särskilt stadgat, envar i kommunen bosatt person, som enligt 14 § har rösträtt.

16 §.

Kommunens röstberättigade medlemmar äga välja kommunalfullmäktige genom omedelbara, proportionella och hemliga val.

Vid valen har alla röstberättigade lika rösträtt.

Valrätt får ej utövas genom ombud.

Om valen och deras förrättande stadgas närmare i landskapslagen om kommunala val.

17 §.

Den, som blivit vald till kommunalt förtroendeuppdrag, är berättigad att avsäga sig uppdraget:

- 1) om den valda fyllt sextio år; eller
- 2) om den valda under de tre senast förflutna åren varit ordförande i kommunalfullmäktige, kommunalstyrelsen eller kommunal nämnd eller under samma tid innehåft samma uppdrag eller annat förtroendeuppdrag inom samma kommunala myndighet.

Då som grund för avsägelse åberopas sjuklighet, familjeförhållanden, offentlig tjänst eller befattning eller någon annan orsak, må kommunalfullmäktige pröva det anmälda hindret och godkänna avsägelsen, om hindret anses giltigt

18 §.

Om besvär anförs över val till kommunalt förtroendeuppdrag eller däröver, att avsägelse av uppdraget ej bli-

vit godkänd, bör den valde likväl sköta uppdraget, till dess slutligt avgörande över besvären fallit och, om därvid förordnas om nytt val, annan blivit utsedd.

19 §.

Då den, som blivit vald till kommunalt förtroendeuppdrag, mister sin valbarhet, upphör hans uppdrag.

20 §.

Såvitt annat icke är stadgat, kvarstår person i kommunalt förtroendeuppdrag den tid, för vilken han blivit vald och även därefter, till dess annan blivit vald i hans ställe.

21 §.

Val, som ankomma på fullmäktige, kommunalstyrelse eller kommunal nämnd, förrättas med iakttagande av proportionellt valsätt, om valet gäller två eller flera personer och om fjärdedelen av de i valet deltagande fordra det.

Om blott en person skall väljas eller då majoritetsval annars förekommer, anses den eller de som valda, vilka vid valet erhållit de flesta rösterna.

Proportionella val och, om så yrkas, även övriga val förrättas med slutna sedlar.

Vid lika röstetal avgör lotten.

22 §.

Om förtroendeman, som är ordförande eller viceordförande i kommunalfullmäktige, kommunalstyrelse eller kommunal nämnd, dör eller flyttar bort eller avgår av annan orsak, skall annan väljas i hans ställe för den återstående mandattiden.

Då såväl ordförande som viceordförande avgå såsom i 1 mom. är sagt, skall nytt val förrättas för den återstående mandattiden under ledning av en ord-

förande denna

Ord
äro jä
slut, s
för o
nalsty
tilläm
marjä

Då
sak är
handl
hans
hindr
för ti

Le
komm
eller
handl
rätta
tare

Ko
taga
fatta
lar a
varan
Ko
mera
tillst

Ut
eller
eller
hind
avlä
samt
lopp
Blir
vara
löst,

förande, som de väljande utsett att leda denna förrättning.

23 §.

Ordförande och ledamot i fullmäktige äro jäviga att deltaga i fattande av beslut, som rör dem personligen. Om jäv för ordförande och ledamot i kommunalstyrelse och kommunal nämnd är i tillämpliga delar gällande, vad om domarjäv är stadgat.

Då ordförande av jäv eller annan orsak är tillfälligt förhindrad att leda förhandling, träder viceordföranden i hans ställe. Om även denne är förhindrad, skall förhandlingarna ledas av för tillfället utsedd ordförande.

Ledamot i kommunalstyrelse eller kommunal nämnd, som på grund av jäv eller annat hinder ej kan deltaga i behandling av ärende, skall därom underätta ordföranden, som må kalla ersättare i hans ställe.

24 §.

Kommunalfullmäktige må icke företaga ärende till behandling eller däri fatta beslut, om ej minst två tredjedelar av kommunalfullmäktiges hela dåvarande antal äro närvarande.

Kommunalstyrelse är beslutför, då mera än hälften av medlemmarna är tillstädes.

25 §.

Uteblir ordförande, viceordförande eller ledamot i kommunalfullmäktige eller kommunalstyrelse utan giltigt följder från utsatt sammanträde eller avlägsnar han sig utan sådant skäl från sammanträdet, böte han med samma belopp som arvodet för sammanträdet. Bliir sammanträdet till följd av de närvarandes fåtalighet inställt eller uppsagt, böte dubbelt.

26 §.

Vid kommunalfullmäktiges, kommunalstyrelsens och kommunal nämnds sammanträden leder ordföranden förhandlingarna.

Efter det överläggning ägt rum och av ordföranden förklarats avslutad, äger han framställa så avfattad omröstningsproposition, att svaret "ja" eller "nej" uttrycker beslutet. Omröstning skall verkställas öppet och efter namnupprop.

Den åsikt, för vilken de flesta rösterna avgivits, gäller såsom beslut, förutom där ordföranden anser, att kvalificerad majoritet enligt lag erfordras. Falla rösterna lika, gäller såsom beslut den åsikt, för vilken ordföranden avgivit sin röst. Sedan omröstningsresultatet blivit klart, avsäge ordföranden beslutet. Då beslutet är enhälligt eller framställt motförslag icke vunnit understöd, bestyrke ordföranden detta och befäste beslutet utan omröstning.

27 §.

Kommunalfullmäktiges sammanträden äro offentliga, men fullmäktige kunna likväl beträffande någon särskild fråga besluta annorlunda.

Kommunalstyrelsens och kommunala nämnders sammanträden äro icke offentliga, såframt ej annorlunda stadgats beträffande någon särskild angelägenhet. Kommunalfullmäktiges ordförande och viceordförande kunna dock vara närvarande vid kommunalstyrelsens sammanträden och deltaga i överläggning, men ej i fattande av beslut. Kommunaldirektör och medlem i kommunalstyrelsen, som därtill utsetts, kunna på samma sätt närvara vid nämnds eller utskotts sammanträde, dock icke vid sådant utskotts sammanträde, där förvaltningen granskas.

28 §.

Vid kommunalfullmäktiges, kommunalstyrelses och kommunal nämnds sammanträde skall föras protokoll av ordföranden eller under hans tillsyn av därtill utsedd person.

Protokollet underskrives av ordföranden och kontrasigneras av den, som fört detsamma.

Protokollet justeras antingen genast eller vid följande sammanträde eller av tvenne för var gång utsedda medlemmar, som jämväl då underskriva protokollet. Om justeringsman icke godkänner protokollet, skall det justeras vid följande sammanträde. För omedelbar justering fordras enhälligt beslut.

29 §.

Sedan kommunalfullmäktiges protokoll blivit justerat, skall protokollet, till vilket fogats anvisning om det sätt, på vilket ändring i däri nämnda beslut skall sökas, på förut kungjord dag hållas tillgängligt för allmänheten på det ställe, som fullmäktige bestämt. Lag samma vare om kommunalstyrelsens protokoll.

På i 1 mom. stadgat sätt kan också kommunal nämnds protokoll hållas tillgängligt för allmänheten, om nämnden eller dess ordförande anser det erforderligt med hänsyn till sakens beskaffenhet eller för att beslutet måtte vinna laga kraft.

30 §.

Angår av kommunalfullmäktige, kommunalstyrelse eller kommunal nämnd fattat beslut någon enskild och kan denne anföra besvär över beslutet, skall det bevisligen delgivas honom genom utdrag ur protokollet jämte anvisning om huru ändring i beslutet sökes. Den, som verkställt delgivningen, bör på protokollsutdraget anteckna dagen

för tillställandet jämte sitt namn, yrke och adress.

Om sättet för delgivning av övriga beslut, som röra enskild person, kan bestämmas i reglemente eller instruktion.

Sådant beslut av kommunalfullmäktige, varöver annan kommun äger rätt att anföra besvär, skall medelst protokollsutdrag delgivas denna kommun. Lag samma vare, såvitt ej annorlunda är stadgat, i motsvarande fall om beslut av kommunalstyrelse och kommunal nämnd.

31 §.

Kommunala tillkännagivanden bringas kommunens medlemmar till kännedom genom anslag på kommunens anslagstavla för offentliga kungörelser.

Kommunalfullmäktige äga besluta huruvida kommunala tillkännagivanden skola bringas kommunens medlemmar till kännedom jämväl på annat sätt.

32 §.

Expedition från kommunalfullmäktige, kommunalstyrelse eller kommunal nämnd undertecknas av ordföranden och kontrasigneras av den, som fört protokollet, såvida icke annorlunda bestämts i reglemente eller instruktion.

Riktigheten av protokollsutdrag bestrykes av ordföranden eller den, som fört protokollet.

33 §.

Kommunalstyrelsen talar och svarar för kommunen och avslutar rättshandlingar på dess vägnar, såframt därom icke är annorlunda stadgat i lag eller förordning eller genom reglemente eller instruktion.

Ordförande i kommunalstyrelsen är berättigad att föra styrelsens talan.

34 §.

Delgivning mottages för kommunen

av ko
ler i
lag til
av ord
rande
fordra
vid sa
mynd
mer.

Me
regler
tillsat
vägna

Del
komm
dom o
av ko
nan k
svär,
skall
nämnd
mars
föred
träde.

Ko
dant
mäng

över

”

”

”

”

Ko
synne
att ä
än i 3
än ni

av kommunalstyrelsens ordförande eller i de ärenden, i vilka nämnd enligt lag tillkommer självständig behörighet, av ordföranden i denna nämnd. Ordföranden äger sedan utan dröjsmål befordra delgivningen till föredragning vid sammanträde av den kommunala myndighet, på vilken ärendet ankommer.

Med stöd av lag, instruktion eller reglemente kan särskild person vara tillsatt att jämte ordföranden på dennes vägnar mottaga delgivningar.

Delgivning anses hava bringats till kommuns och dess medlemmars kännedom den dag, då den mottagits. Beslut av kommunalfullmäktige, varöver annan kommun äger rätt att anföra besvär, såsom därom är särskilt stadgat, skall dock anses hava kommit till sistnämnda kommuns och dess medlemmars kännedom den dag, då beslutet föredragits vid fullmäktiges sammanträde.

2 kap.

Kommunalfullmäktige

35 §.

Kommunalfullmäktige väljas till sådant antal, att i kommun, vars folkmängd enligt mantalslängden utgör

500 eller därunder	utses	9
över 500 men ej över 1.000	„	11
„ 1.000 „ „ „ 2.000	„	13
„ 2.000 „ „ „ 3.000	„	15
„ 3.000 „ „ „ 4.000	„	17
„ 4.000	„	19

36 §.

Kommunalfullmäktige kunna, ifall synnerliga skäl anses föreligga, besluta, att även ett mindre antal fullmäktige än i 35 § är stadgat utses, dock ej färre än nio. Sådant beslut bör underställas

landskapsstyrelsen för fastställelse.

37 §.

Ersättare för fullmäktige väljas till det antal landskapslagen om kommunala val i landskapet Åland stadgar.

Om fullmäktig dör, mister sin valbarhet eller enligt 17 § avgår, innan hans mandattid utgår, eller om han på grund av skäl, som av fullmäktige godkännes, för minst två månader är förhindrad att delta i fullmäktiges göromål, bör fullmäktiges ordförande inkalla ersättare i hans ställe.

Ersättare tjänstgör såsom fullmäktig till utgången av den i 38 § stadgade mandattiden eller, därest han inkallats i tillfälligtvis förhindrad fullmäktigs ställe, så länge hindret varar.

38 §.

Fullmäktige och ersättare för dem väljas vid vart tredje år skeende ordinarie val för tre år. Deras mandat varar till utgången av det kalenderår, varunder nästföljande ordinarie val av fullmäktige bör verkställas, likväl med iakttagande av vad i 20 § är stadgat.

39 §.

Till kommunalfullmäktig kan väljas person, som enligt 15 § är valbar till kommunalt förtroende uppdrag; dock icke

1) landshövdingen, lantrådet, länsrådet, landskapssekreteraren, biträdande landskapssekreteraren, landskapskamreraren, landskamreraren, ej heller

2) kommunaldirektör eller tjänsteinnehavare, som underlyder kommunalfullmäktige, kommunalstyrelsen eller kommunal nämnd och för sin befattning är redovisningsskyldig.

Blir fullmäktig utnämnd eller vald till tjänst, som är nämnd i 1 mom.; bör han frånträda medlemskapet i fullmäktige, då han tillträder tjänsten.

40 §.

Envar fullmäktig erhåller enligt kommunalfullmäktiges prövning lika stort arvode för varje sammanträde. Fullmäktige må också pröva, huruvida fullmäktig skall tillkomma ersättning för resekostnader och resedagar samt till vilket belopp.

41 §.

Fullmäktig äger, såvitt därom icke är annorlunda stadgat, rätt att hos kommunens myndigheter erhålla handlingar till påseende ävensom de upplysningar, som han finner nödiga.

42 §.

Kommunalfullmäktige väljer årligen inom sig ordförande och en viceordförande. Om valet bör fullmäktige underrätta länsstyrelsen och landskapsstyrelsen skriftligen.

Utses kommunalfullmäktiges ordförande eller viceordförande till medlem i kommunalstyrelsen, bör han avgå som ordförande eller viceordförande.

Kommunalfullmäktige fastställer ordförandens och protokollförarens arvoden.

För närmare reglering av sitt arbete kan kommunalfullmäktige antaga en arbetsordning.

43 §.

Framställningar och utlåtanden, som ingivas till kommunalfullmäktige eller som av kommunalfullmäktige eller för visst ändamål tillsatt nämnd avgivas till myndighet, skola, där ej annorlunda är stadgat, insändas genom kommunalstyrelsen.

Kommunalstyrelsen skall bereda de ärenden, som den översänder till fullmäktige, så vitt ärendet ej blivit berett av annan kommunal nämnd.

Vid kommunalfullmäktiges samman-

träde må ärende icke upptagas till avgörande, innan kommunalstyrelsen eller annan kommunal nämnd beretts tillfälle att behandla ärendet. Likväl kunna fullmäktige enhälligt besluta, att ett brådskande ärende skall upptagas och avgöras utan beredning.

44 §.

För avgivande av utlåtanden och för granskning av förvaltningen kunna kommunalfullmäktige tillsätta utskott.

45 §.

Kommunalstyrelsen bör underrättas om sammanträde, som hålles av utskott för annat ändamål än granskning av förvaltningen.

46 §.

Kommunalfullmäktiges sammanträden hållas på av fullmäktige bestämt lämpligt ställe.

47 §.

Kommunalfullmäktige skola sammanträda:

1) då ordförande anser det erforderligt för behandling av ärende;

2) då kommunalstyrelsen eller minst en fjärdedel av kommunalfullmäktige gjort framställning därom hos ordföranden; eller

3) då länsstyrelsen eller landskapsstyrelsen därom förordnat.

48 §.

Kommunalfullmäktige sammankallas till sitt första sammanträde för året av kommunalstyrelsens ordförande. Vid detta sammanträde ledas förhandlingarna av den till åren äldste av fullmäktige, till dess ordförande och viceordförande blivit valda.

Kommunalsammanträden

1) i j... viceordföranden ersättas

2) se... rättelse... ning, fö... beviljan... medlem... följand...

3) i s... munals... samt a... förslag... lopp f... uppbor...

4) i c... för följ...

Om... behand... ärende... randen... dag fö...

Kommunalsammanträden förändras orsak denna lön, or kommun...

Kall... tid och... de äre... kungö... sätt, se... samma... vid sk... nalsty... medle...

49 §.

Kommunalfullmäktige äga samman-
sammanträdade åtminstone

1) i januari för val av ordförande och viceordförande samt årsrevisorer och ersättare för dem;

2) senast i juni för behandling av berättelserna över föregående års förvaltning, för fastställande av bokslutet och beviljande av ansvarsfrihet samt val av medlemmar i taxeringsnämnden för följande års taxering;

3) i september, då medlemmar i kommunalstyrelsen och prövningsnämnden samt andra förtroendemän väljas och förslag göres om förskottsskattörets belopp för följande års förskottsskatteuppbörd; samt

4) i december, då kommunens budget för följande år bör godkännas.

50 §.

Om kommunalfullmäktige icke kan behandla något av de i 49 § nämnda ärendena inom stadgad tid, skall ordföranden, så snart det är möjligt, utsätta dag för behandling av ärendet.

51 §.

Kommunalfullmäktige kallas till sammanträde av ordföranden. Om ordföranden på grund av jäv eller annan orsak icke kan utfärda kallelsen, skall denna utfärdas av viceordföranden eller, om jämväl han är förhindrad, av kommunalstyrelsens ordförande.

Kallelsen bör innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet och om de ärenden, som skola behandlas, samt kungöras och delgivas fullmäktige på sätt, som av fullmäktige fastställts. Om sammanträdet och de ärenden, som därvid skola handläggas, bör även kommunalstyrelsen samt dess ordförande och medlemmar skriftligen underrättas.

52 §.

Kommunalfullmäktiges sammanträde hålles tidigast på den tionde dagen, räknat från den dagens morgon, då kallelsen kungjorts. Om ett ärende är särskilt brådskande och icke gäller nytt anslag eller höjning av tidigare anslag, får det upptagas till behandling tidigast på den femte dagen efter kallelsens kungörande.

53 §.

Kommunalfullmäktige må, då de anse det nödvändigt, upptaga sådant ärende till behandling, som icke nämnts i kallelsen, när ärendets brådskande natur påkallar det.

54 §.

Kommunalstyrelsens ordförande samt de av dess medlemmar, som kommunalstyrelsen därtill utsett, äro pliktiga att vara närvarande vid kommunalfullmäktiges sammanträden för att avgiva äskade upplysningar. Utebliva de från sammanträde, utgör detta icke hinder för ärendenas behandling och avgörande. Även andra medlemmar av kommunalstyrelsen äro berättigade att närvara vid kommunalfullmäktiges sammanträden och att delta i överläggningen, men icke i besluten, om de ej tillika äro medlemmar av kommunalfullmäktige.

55 §.

Ordföranden åligger att föredraga ärendena vid fullmäktiges sammanträde och tillse, att ej andra frågor avgöras än de, som äro upptagna i kallelsen eller enligt 53 § därförutan kunna behandlas.

Ordföranden äger även övervaka ordningen vid sammanträde och är berättigad att efter varning låta avlägsna den, som förhåller sig otillbörligt. Uppstår oordning, som ordföranden ej kan

avstyra, skall han upplösa sammanträdet.

56 §.

För fattande av beslut erfordras, att minst två tredjedelar av de närvarande fullmäktige biträda beslutet, då ärendet angår

- 1) försäljning, inköp eller byte av fast egendom, utom då det gäller tomter inom byggnadsplaneområde;
- 2) grundande och upplösande av under kommunens omvardnad stående spannmålsänemagasin samt av fasta fonder, bildade av kommunens inkomster, eller ändring av deras stadgar eller anvisande av medel ur sådan fond, så ock höjande av det belopp, som skall uttagas genom beskattning;
- 3) beviljande av anslag, såvitt frågar om höjande av anslag eller beviljande av nytt sådant;
- 4) inrättande av ny tjänst;
- 5) upptagande eller omsättning av lån, eller förlängning av betalningstiden för upptaget lån, varvid dock betalningsplan fastställes med enkel röstövervikt; eller
- 6) borgensförbindelse;
- 7) ändring av distriktsindelningen för folkskolväsendet i kommunen;
- 8) upphävande eller ändring av tidigare inom samma mandattid fattat beslut.

57 §.

Ifråga om val, som förrättas av fullmäktige, skall iakttagas, vad i 21 § är sagt.

Vid proportionella val inlämnas kandidatlistorna till fullmäktiges ordförande på tid, som av fullmäktige utsatts, och såsom centralnämnd fungerad av fullmäktige utsedd valnämnd. I övrigt skola i tillämpliga delar stadgandena i landskapslagen om kommunala val i

landskapet Åland lända till efterrättelse.

58 §.

Om handläggning av ärende vid kommunalfullmäktiges sammanträde icke kan slutföras på utsatt dag, skall ordföranden föreslå, att annan dag utsättes för fortsatt handläggning av ärendet. Särskilt tillkännagivande därom är icke erforderligt.

59 §.

Den, som deltagit i avgörande av ärende vid kommunalfullmäktiges sammanträde, äger rätt att genast anmäla sin skiljaktiga mening beträffande det fattade beslutet. Önskar han få sin mening jämte motiv fogad till protokollet, bör densamma, skriftligen, avfattad, inlämnas senast vid protokolljusteringen till den, som fört protokollet.

60 §.

Ordföranden åligger att tillse, att fullmäktiges beslut i avgjort ärende skyndsamt meddelas kommunalstyrelsen, så snart ifrågavarande protokoll blivit justerat.

Om delgivning av beslut åt enskild person och åt annan kommun är stadgat i 30 §.

3 kap.

Kommunalstyrelse.

61 §.

I varje kommun skall finnas en kommunalstyrelse.

62 §.

Kommunalstyrelsen består av ordförande och viceordförande samt, enligt kommunalfullmäktiges beslut, minst fyra ledamöter, vilka alla jämte nödigt antal ersättare utses av fullmäktige.

63 §.

Till ordförande, viceordförande, ledamot eller ersättare i kommunalstyrelsen må ej väljas länsman eller annan utmättningsman eller polis, ej heller tjänsteinnehavare, som underlyder kommunalstyrelsen eller kommunalnämnd och är för sin befattning redovisningsskyldig.

Har ordförande, viceordförande, ledamot och ersättare i kommunalstyrelse blivit vald till ordförande eller viceordförande i fullmäktige, skall han avgå från kommunalstyrelsen.

64 §.

Ordförande, viceordförande och ledamöter samt ersättare i kommunalstyrelsen väljas för tre år.

Av kommunalstyrelsens medlemmar avgår årligen en tredjedel, vid första och andra årets utgång de, som fullmäktige bestämmer, och därefter i tur. Är antalet medlemmar icke delbart med tre, utjämna fullmäktige fördelningen för avgång bland dem, som skola avgå under de första tre åren.

Om verkställt val av ordförande och viceordförande i kommunalstyrelsen skola fullmäktige insända skriftlig anmälan till landskapsstyrelsen och länsstyrelsen.

65 §.

Ordförande och ledamöter i kommunalstyrelsen åtnjuta för sitt uppdrag ersättning, som bestämmes till beloppet av fullmäktige.

Åt kommunaldirektör, som tillhör kommunalstyrelsen, utbetalas icke i mom. I nämnd ersättning.

66 §.

I kommun kan anställas kommunaldirektör.

Kommunaldirektören må väljas till

ordförande, viceordförande eller ledamot i kommunalstyrelsen, om han enligt 15 § i denna landskapslag är valbar till kommunala förtroendeuppdrag.

Kommunaldirektören fullgör sina åligganden enligt för honom av kommunalfullmäktige fastställt reglemente.

67 §.

Kommunaldirektörstjänst inrättas och indrages genom beslut av fullmäktige.

68 §.

Kommunaldirektör utses av kommunalfullmäktige för obestämd tid med rätt till tre månaders ömsesidig uppsägning. Valbar till tjänsten är person, som genom praktisk verksamhet eller avlagda kunskapsprov ådagalagt förtroendet med den kommunala förvaltningen och uppfyller övriga kompetensvillkor, som äro föreskrivna i reglemente.

69 §.

Kommunaldirektör beviljas avsked från tjänsten av kommunalfullmäktige. Kommunalfullmäktige äro berättigade att skilja honom från tjänsten, om han i ett års tid utan avbrott varit urståndssatt att handhava tjänsten på grund av sjukdom eller kroppsskada och befinnes även framgent därtill oförmögen.

70 §.

Kommunalstyrelsen äger vårda sig om förvaltningen inom kommunen, bevaka dess fördel, bereda de ärenden, som av fullmäktige handläggas, samt befordra till verkställighet fullmäktiges beslut och förfoganden.

Finner kommunalstyrelsen, att beslut av fullmäktige tillkommit i lagstridig ordning eller överskrider fullmäktiges befogenhet eller eljest strider mot lag eller förordning, vare skyldig att vägra

verkställa beslutet och anmäla omedelbart till fullmäktige, av vilken orsak beslutet icke kan verkställas. Vidhålla fullmäktige sitt beslut, anhålla om länsstyrelsens åtgärd för dess verkställande, och skall länsstyrelsen, därest den anser kommunalstyrelsen hava saknat laga skäl för sin vägran, förordna, att kommunalstyrelsen skall verkställa beslutet. Sådant förordnande må länsstyrelsen ej giva, innan tiden för besvär över fullmäktiges beslut tilländalupit.

71 §.

Kommunalstyrelsen sammanträder på de tider och det ställe den själv bestämmer, så ock när ordföranden finner nödigt eller flertalet av styrelsens ledamöter därom gör framställning hos ordföranden.

Till sammanträdet utfärdar ordföranden kallelse på av styrelsen beslutat lämpligt sätt.

72 §.

Kommunaldirektören eller, om sådan icke finnes, ordföranden i kommunalstyrelsen ombesörjer kommunalstyrelsens kansligöromål, enligt vad i reglemente eller instruktion närmare föreskrives.

73 §.

Därest värden och förvaltningen av kommunens gemensamma egendom i löst och fast icke uppdragits åt en särskild nämnd, ankomma de på kommunalstyrelsen. Härvid äger kommunalstyrelsen särskilt vaka över, att kommunen tillhörig jordegendom väl förvaltas, att dess byggnader ordentligt uppföras och underhållas, så ock att kommunens spannmåls-lånemagasin och andra inrättningar, kassor, fonder, donationer samt övriga tillgångar behörigen förvaltas och användas.

74 §.

Kommunalstyrelsen äger i samråd med ordningsmyndigheterna även övervaka ordningen inom kommunens område samt förebygga ofog och överträdelser av allmän lag eller kommunala stadgar. I detta avseende skall kommunalstyrelsen biträdas av kommunens tjänsteinnehavare och medlemmar i den ordning och på det sätt, som av fullmäktige föreskrives.

75 §.

Den, som bor eller uppehåller sig inom kommunen, är skyldig att inställa sig inför kommunalstyrelsen, då hans hörande anses nödigt i ordningsnål eller i ärenden, för vilka han inför kommunalstyrelsen är redovisningsskyldig. Han skall dock genom medlem i kommunalstyrelsen eller av styrelsen därtill utsedd annan person i närvaro av vittne erhålla kallelse minst fyra dagar tidigare.

76 §.

Uteblir den, som enligt 75 § blivit kallad, och styrker ej laga förfall, plikte etthundra mark och vare vid vite av tvåhundra mark skyldig att tillstädeskomma på annan utsatt dag.

Har den tredskade bevisligen blivit underrättad om detta kommunalstyrelsens beslut och likväl icke infunnit sig äger kommunalstyrelsen av polismyndighet anhålla om handräckning till den uteblivnas inställande.

77 §.

Angående kommunalstyrelsens åligganden, såvitt de beröra frågor beträffande hälso- och sjukvård, förmynderskap, mantalsskrivning och vissa andra områden, är särskilt stadgat.

78 §.

Kommunalstyrelsen äger tillhandaga

mynd
tistisk
beträf
eller
styrel

Ord
utfärd
den ka
inom
ställn
och m
vis, o
eller k
styrel

Öve
styrel
va ber
derår,
föresk
dragas
senast

Nä

Kon
na
nämnd
och fö
der st
seende

När
komm
lunda
komm
av sin
relsen

Näm
komm

myndigheterna vid insamlandet av statistiska uppgifter enligt anvisningar, beträffande vilka bestämmelser finnar eller vilka av vederbörande tillställas styrelsen.

79 §.

Ordföranden i kommunalstyrelsen utfärdar i fall av behov, på grund av den kännedom han äger om kommunens inom densamma boende medlemmars ställning och villkor, vederhäftighets- och medellöshetsintyg samt andra bevis, om vilka särskilt är stadgat. Intyg eller bevis bör styrkas med kommunalstyrelsens sigill.

80 §.

Över sin verksamhet äger kommunalstyrelsen årligen till fullmäktige avge berättelse för nästföregående kalenderår, på sätt av fullmäktige närmare föreskrives, så tidigt att den kan föredragas vid fullmäktiges sammanträde senast i juni månad.

4 kap.

Nämnder och tjänsteinnehavare.

81 §.

Kommunalstyrelsen till biträde kunna kommunalfullmäktige tillsätta nämnder för särskilda verkställighets- och förvaltningsuppgifter. Dessa nämnder stå under kommunalstyrelsens in-seende.

Nämndernas medlemmar utses av kommunalfullmäktige, där icke annorlunda stadgas. För varje nämnd kan kommunalstyrelsen årligen utse någon av sina medlemmar att företräda styrelsen i nämnden.

82 §.

Nämnds beslut skall underställas kommunalstyrelsen, om denna eller

dess ordförande så yrkar. Kan kommunalstyrelsen i sådant fall icke godkänna nämnds beslut för verkställighet, bör kommunalstyrelsen själv avgöra ärendet eller återförvisa det för ny behandling.

Vad i 1 mom. är sagt, gäller icke lagbestämda nämnders beslut i ärenden, som enligt lag hänskjutits till deras avgörande, ej heller då underställande är förbjudet i instruktion.

83 §.

För handhavande av tillfälliga uppdrag är kommunalstyrelsen berättigad att tillsätta kommittéer och bestämma dessas befogenheter.

84 §.

För handhavandet av förvaltningsuppgifter kunna, utöver medlemmarna i kommunalstyrelsen och nämnder, tjänsteinnehavare tillsättas, i den mån kommunalfullmäktige besluta inrätta tjänster. Om tjänsteinnehavarens anställande och avgång samt verksamhet skola bestämmelser meddelas i reglementen och instruktioner.

Tjänsteinnehavares tjänsteförhållande och avlöning regleras samt allmänna bestämmelser angående ordningen för besättande av tjänster utfärdas, såvitt därom icke är särskilt stadgat, genom tjänstestadga för kommunen. Såsom disciplinära åtgärder kunna i tjänstestadgan upptagas varning, avhållande från tjänsteutövning och avsked.

85 §.

Vid tillfälligt behov eller i brådskande fall vare kommunalstyrelsen obetaget att, utan att kommunalfullmäktige så beslutat, anställa erforderliga biträden, men skall åtgärden anmälas för kommunalfullmäktiges godkännande vid deras nästföljande sammanträde.

Nämnda biträden, vilkas avlöning kommunalfullmäktige fastställer, handla under kommunalstyrelsens ansvar och med iakttagande av föreskrifter, som denna meddelat.

Såvitt anslag för ändamålet ställts till kommunalstyrelsens eller nämnds förfogande, kan biträden anställas utan anmälan till kommunalfullmäktige.

86 §.

Nämnderna skola årligen före den 1 mars till kommunalstyrelsen avgiva berättelse över verksamheten under föregående kalenderår.

Såvitt tjänsteinnehavare underlyder nämnd, har denna närmast inseende över hans verksamhet.

87 §.

Såvida ej annorlunda är föreskrivet i tjänstestadgan, bör kommunalstyrelsen, då den finner, att nämnd eller tjänsteinnehavare i kommun uppsåtligen eller av vårdslöshet eller försumlighet låtit fel komma sig till last, infordra förklaring av vederbörande samt, såframt rättelse ej kan åstadkommas annorlunda, anmäla om förhållandet till kommunalfullmäktige.

88 §.

Har tjänsteinnehavare eller förtroendemän gjort sig skyldig till förskingring av medel eller ådagalagt svikligt förfarande eller annan oredlighet, äga fullmäktige rätt att avhålla honom från utövande av tjänsten. Saken skall ock oföredrörligen dragas under domstols behandling och anmälas hos landskapsstyrelsen och länsstyrelsen.

89 §.

Arbetare, som underlyda allmän lag, anställas i kommuns tjänst av kommunalstyrelsen eller annan kommunal

myndighet i enlighet med vad i reglemente eller instruktion är stadgat eller annars föreskrivet.

5 kap.

Kommunalhushållning.

90 §.

Kommun äger rätt att grunda fasta fonder. Kommunalfullmäktige skola därvid antaga stadgar för fonden, innefattande föreskrifter angående fondens ändamål och förkovran samt dess användning och övriga förvaltning. Sådant beslut av fullmäktige, så ock beslut om ändring av fondens stadgar samt om dess upplösande bör underställas landskapsstyrelsens fastställelse.

91 §.

Äger kommun jord eller annan egendom, som blivit till kommunen eller till förmån för någon viss klass av befolkningen eller för särskilt ändamål donerad eller testamenterad, skall vid dess förvaltning iakttagas, vad i överlåtelseurkunden är förordnat.

92 §.

Angår fullmäktiges beslut försäljning, pantförskrivning eller byte av fast egendom eller rättighet, som genom gåva eller testamente tillfallit kommunen att användas för visst ändamål till dess gemensamma nytta, eller avtal eller annan rättshandling, varav skulle följande minskning eller annan ändring i den rätt kommunen äger till sådan fastighet eller förmån, skall beslutet underställas landskapsstyrelsens fastställelse.

93 §.

Kommunens inkomster, såväl egentliga inkomster som kapitalinkomster, skola användas till bestridande av kom-

munens
förutom
talutgif
För k
kapital
Till k
kommu
anspråk
förslå,
att utg
för gäl

Bestu
upptag
talning
landsk
samma
förbind

Däre
att erh
tens m
upptag
ställe

För
kännas
manfal

I bu
nade b
regäen
komste
gifter
året.
slag fö
ar för v
ar till

Uti
liga m
na. D
egentli
ras utä
ras av

munens utgifter. Till utgifter hänföras, förutom egentliga utgifter, även kapitalutgifter.

För kommunens egentliga utgifter få kapitalinkomster icke användas.

Till bestridande av utgifter, för vilka kommunens egentliga inkomster och i anspråk tagna kapitaltillgångar icke förslås, äge kommunen fastställa skatter att utgå av dess medlemmar efter här- för gällande grunder.

94 §.

Beslut av kommunalfullmäktige om upptagande av lån med längre återbetalningstid än fem år skall underställas landskapsstyrelsen för fastställelse. Lag samma vare om beslut rörande borgensförbindelse av kommunen.

Därest kommun enligt lag äger rätt att erhålla lån ur landskapets eller statens medel, behöver beslut om lånets upptagande icke underställas för fastställelse.

95 §.

För varje finansår skall budget godkännas för kommunen. Finansåret sammanfaller med kalenderåret.

96 §.

I budgeten skola upptagas den beräknade behållningen eller bristen från föregående år, egentliga utgifter och inkomster samt särskilt för sig kapitalutgifter och kapitalinkomster för finansåret. Till utgifter hänföras jämväl anslag för oförutsedda behov, reserveringar för vissa motsedda behov, överföringar till fonder och avskrivningar.

Uti budgeten skola anvisas erforderliga medel för bestridande av utgifterna. Det belopp, som för godkända egentliga utgifters bestridande erfordras utöver andra inkomster, bör uppbäras av kommunens skattskyldiga med-

lemmar såsom kommunalskatt för finansåret.

Finnes i kommun skatteutjämningsfond, kunna kommunalfullmäktige på framställning av kommunalstyrelsen, antingen i samband med handläggningen av budgeten eller senare, innan uttaxeringen per skattöre fastställts, i stadgad ordning och med iakttagande av fondens stadgar besluta om höjning av det belopp, som för ökning av skatteutjämningsfonden under finansåret skall upptagas genom kommunalbeskattning, eller om sänkning av detta belopp genom att anlita fondens tillgångar.

97 §.

Beträffande kommunala affärsföretag kan, utan hinder av stadgandet i 96 § 1 mom., enbart vinst eller förlust upptagas i budgeten.

Fasta fonders egna inkomster och utgifter kunna lämnas utanför budgeten.

98 §.

Förslag till budget skall uppgöras av kommunalstyrelsen och insändas till kommunalfullmäktige senast den 1 december, där kommunalfullmäktige icke föreskrivit tidigare tidpunkt.

Bli kommunalstyrelsens förslag icke oförändrat godkänt, kunna fullmäktige besluta att återförvisa förslaget till kommunalstyrelsen, som äger avgiva utlåtande och vidtaga av beslutet påkallade ändringar i detsamma. Återförvisas förslaget, skall vid den fortsatta behandlingen i fullmäktige endast av fullmäktige och kommunalstyrelsen gjorda ändringar behandlas och budgeten slutligt godkännas.

99 §.

Kommun är berättigad att under finansåret uppgöra tilläggsbudget. Vid behandlingen av kommunalstyrelsens

förslag till tilläggsbudget skall i tillämpliga delar lända till efterrättelse vad om behandling av årsbudget är stadgat.

Tilläggsbudgetet skall balanseras med lån, genom ökning av uttaxeringssumman eller genom överföring från skatteutjämningsfond.

100 §.

Har årsbudgeten icke blivit godkänd av kommunalfullmäktige före finansårets utgång, skola tillsvidare och till dess ny budget antagits kommunens inkomster uppbäras och nödvändiga utgifter bestridas.

101 §.

Kommunens drätsel handhaves av kommunalstyrelsen.

Kommunalstyrelsen till biträde vid handhavandet av kassa- och räkenskapsväsendet kan ett drätselkontor inrättas. Där det anses nödigt, kan även vederbörande nämnder underordnade kassa- och räkenskapsverk för särskilda förvaltningsgrenar inrättas.

102 §.

Viten, som på grund av lag blivit för utevaro av kommunal myndighet ådömda, tillfalla kommunens kassa och uttagas, där betalning ej följer, på sätt om kommunala utskylder är stadgat.

103 §.

Närmare bestämmelser angående budgeten samt kassa- och räkenskapsväsendet skola av fullmäktige meddelas genom räkenskapsstadga.

104 §.

Kommunalbeskattningen verkställs av taxeringsnämnd. Däremot framställda anmärkningar avgöras, där det ej sker i kommunens fullmäktige, av

prövningsnämnd, på sätt därom är särskilt stadgat.

105 §.

Uttaxeringen per skattöre beräknas så, att den för finansåret budgeterade uttaxeringssumman minskas med det belopp, som under finansåret beräknas inflyta från staten i form av innehållen kommunalskatt och från skattskyldiga i form av uppburet förskott på kommunalskatt, samt ökas med vad under föregående finansår på enahanda grunder influtit varefter summan divideras med antalet skattören.

Det belopp, som enligt verkställd fördelning skall uppbäras för skattören, kan av kommunalstyrelsen höjas med högst tio procent.

106 §.

Sedan uttaxeringen per skattöre fastställts, skall kommunalstyrelsen verkställa debitering av kommunalskatten. Härvid bör envar skattskyldig såsom avdrag från den med stöd av skattörens och uttaxeringen per skattöre uträknade skatten tillräknas, vad under föregående år såsom förskott på kommunalskatt av honom innehållits eller debiterats, och resten påföras den skattskyldige.

Angående återbetalning av för mycket uppburet förskott är särskilt stadgat.

107 §.

På kommunalstyrelsen ankommer att låta upprätta debiterings- och uppbördslängd, i vilken böra upptagas varje skattskyldigs namn och bostad, de skatteällor, för vilka utskylder blivit honom påförda, och den för dem satta skatten ävensom det belopp, som till skattens gäldande i förskott uppburits eller debiterats. Längden skall jämväl

inneh
da oc
Del
skall,
börig
tillgär
densa
ninga

Efte
anmär
börds
munal
färdar
na ut
handl
komm
den.

Kom
ter, vil
vilka k
specifi
komm
veckor
lämnas
man fö

Kom
bestäm
giva, k
gade at
komm
förd; be
gande,
anhäng
net besl
frielse
der vidt
ler avgi

Har s
ningsfö
ende pe

inhålla särskilda kolumner för erlagda och oguldna skatter.

Debiterings- och uppbördslängden skall, sedan härom kungjorts i vederbörlig ordning, under tio dagar hållas tillgänglig för de skattskyldiga. Mot densamma kunna framställas anmärkningar, såsom därom är särskilt stadgat.

108 §.

Efter det tiden för framställande av anmärkning mot debiterings- och uppbördslängden utgått, fastställer kommunalstyrelsen uppbördstiden och uträddar debetsedlar. Sedan debetsedlarna utdelats eller efter kungörelse tillhandahållits de skattskyldiga, skall kommunalstyrelsen verkställa uppbörden.

109 §.

Kommunalstyrelsen bör över de skatter, vilka icke blivit erlagda och från vilka befrielse icke beviljats, upprätta specificerad restlängd. Denna skall av kommunalstyrelsen senast inom fyra veckor efter avslutad uppbörd överlämnas till vederbörande utmätningsman för tvångsindrivning.

110 §.

Kommunalfullmäktige eller, därest bestämmelserna i reglementet det medgiva, kommunalstyrelsen äro berättigade att, därest kommunalskatt eller kommunal avgift blivit olagligen påförd, bevilja befrielse från dess erläggande, dock icke ifall ärendet eljest är sakligt eller genom laga kraft vunnit beslut sakligt avgjort. Efter det befrielse beviljats, må icke vidare åtgärder vidtagas för indrivning av skatt eller avgift till den del befrielsen gäller.

För skattskyldig persons skattebetalningsförmåga genom egen eller närstående persons sjukdom, olycksfall eller

annan sådan orsak väsentligt nedsatts, eller har skattskyldig avlidit och efterlämnat änka, orörsorjda barn eller andra arvingar, vilkas utkomst varit beroende av hans förtjänst, kunna tullmaktige eller, under i 1 mom. nämnda förutsättningar, kommunalstyrelsen på ansökan enligt prövning bevilja uppskov med erläggande av skatt eller, därest saken icke i samband med taxeringen varit föremål för prövning, partiell eller tullständig berrielse från dess erläggande.

111 §.

Har avskrivning av kommunalskatt eller kommunal avgift av vederbörande kommunala myndighet verkstälts på grund därav, att den betalningsskyldige saknat utmätningsbar tillgång eller icke kunnat anträffas eller av annat laga skäl, utgör sådan avskrivning ej hinder för indrivande av det resterande beloppet. Kommunalstyrelsen äger bevaka kommunens fördel i detta avseende.

112 §.

Kommunalstyrelsen åligger att i enlighet med givna anvisningar föra bok över kommunens inkomster och utgifter samt tillgångar och skulder, så ock att avsluta räkenskaperna för varje finansår.

Över kommunens fasta och lösa egendom samt dess förbindelser, säkerheter, försäkringshandlingar och övriga värdepapper skola föras förteckningar.

113 §.

För granskning av kommunalförvaltningen och kommunens räkenskaper för det löpande året utses, enligt kommunalfullmäktiges beslut, minst tre årsrevisorer samt lika antal ersättare för dem. Till årsrevisor kan utses även i annan kommun bosatt person, såframt han därtill samtycker.

Verkställande av fortlöpande revision må av kommunalfullmäktige uppdragas åt en av fullmäktige tillsatt och dem omedelbart underordnad ständig revisor. De handlingar, som tillkommit vid av denna verkställda revisioner, skola tillhandahållas årsrevisorerna.

114 §.

Kommuns räkenskaper skola före den 1 april tillställas årsrevisorerna, vilka före den 15 maj skola verkställa revisionen och avlämna revisionsberättelse till kommunalstyrelsen.

Hava anmärkningar framställt i revisionsberättelsen mot räkenskaperna eller förvaltningen, skall kommunalstyrelsen infordra vederbörandes förklaringar och överlämna dessa jämte eget utlåtande samt revisorernas berättelse till kommunalfullmäktige så tidigt, att ärendet kan upptagas till behandling vid det kommunalfullmäktiges sammanträde, som skall hållas senast i juni månad.

115 §.

Revisorerna åligger vid laga påföljd att sorgfälligt granska kommunens räkenskaper, värdehandlingar och kontanta tillgångar samt att undersöka, huruvida räkenskaperna överensstämmer med den för året uppgjorda budgeten. Kommunaltstyrelsen äger bereda revisorerna tillgång till alla i kommunens förvaltning tillkomna handlingar och tillträde till alla kommunala byggnader och inrättningar.

116 §.

Utöver revisionen skola årsrevisorerna minst två gånger om året, på förut icke tillkännagivna tider, verkställa eller låta verkställa inventering av kom-

munens samtliga kassor och, ifall därvid yppas missförhållanden, omedelbart anmäla detta till kommunalstyrelsen och kommunalfullmäktiges ordförande.

117 §.

Av kommunalfullmäktige särskilt utsedda inventeringsmän skola, med ledning av uppgjorda förteckningar över kommunens gemensamma egendom i löst och fast, årligen på lämplig tid granska den lösa egendomen samt minst vart tredje år anställa besiktning på den fasta egendomen för utrönande av egendomens tillstånd och förvaltning. Inventeringsmännen för såväl den fasta som den lösa egendomen skola avgiva berättelse till fullmäktige angående värden av kommunens egendom och framställa förslag om förbättringar, som av dem befinnes nödiga.

Yppas vid besiktning av den fasta egendomen eller vid granskning av den lösa egendomen vanvård eller försörjning eller annan felaktighet, skall anmärkning därom framställas i revisionsberättelsen.

118 §.

På kommunalfullmäktige ankommer att besluta, huruvida av årsrevisorerna eller inventeringsmännen för den lösa eller fasta egendomen framställd anmärkning får förfalla eller om med anledning därav åtgärd bör vidtagas för bevakande av kommunens rätt och fördel. I senare fallet skall, om i saken förfarit brottsligt, åtal väckas vid domstol enligt 88 §. Annars skola kommunalfullmäktige, såframt anmärkningen icke godkännes av redogöraren, fastställa balansen och ersättningsens belopp samt underställa ärendet landskapsstyrelsens prövning och avgörande.

Und

Ka

för att
derstäl
ställes
utlåtar
som, s
med be
lingarr
sen.

Även
slut, s
nämnt
nalsty

Besl
ställas
Vägran
uppgiv
mäktig
svär i

Däre
icke in
tats til
har be

Det
—121 §
ring a
ning f

I be
envar
den gr
kränkt
på den
not i la
trödan

6 kap.

Underställning, besvär och tillsyn.

119 §.

Kommunalfullmäktiges beslut, som för att vinna gällande kraft skall underställas landskapsstyrelsen för fastställelse, bör jämte kommunalstyrelsens utlåtande översändas till länsstyrelsen, som, sedan beslutet vunnit laga kraft, med bevis därom skall översända handlingarna i ärendet till landskapsstyrelsen.

120 §.

Även om kommunalfullmäktige i beslut, som bör underställas, icke omnämnt underställandet, skall kommunalstyrelsen underställa detsamma.

121 §.

Beslut, som underställts, skall fastställas oförändrat eller icke fastställas. Vägrar landskapsstyrelsen fastställelse, uppgive skälen därtill, och vare fullmäktige obetaget att häröver anföra besvär i högsta förvaltningsdomstolen.

Därest beslut, som skall underställas, icke inom ett år efter det beslutet fattats tillställts vederbörande myndighet, har beslutet förfallit.

122 §.

Det förfarande, varom stadgas i 119—121 §§, skall jämväl iakttagas vid ändring av beslut, som efter underställning fastställts.

123 §.

I beslut av kommunalfullmäktige är envar berättigad att söka ändring på den grund, att hans enskilda rätt blivit kränkt, och medlem av kommunen även på den grund, att beslutet icke tillkommit i laga ordning eller innebär ett överträdande av fullmäktiges befogenhet el-

ler att det eljest står i strid med lag eller förordning.

Över beslut, som är av uteslutande förberedande eller verkställande beskaffenhet, må besvär icke anföras.

124 §.

Ändring med stöd av 123 § sökes hos länsstyrelsen genom skriftliga besvär, som böra av besväranden själv eller hans befullmäktigade ombud ingivas eller genom postens förmedling befordras till länsstyrelsen inom trettio dagar. Denna tid bör räknas:

1) ifall beslutet rör någon person enskilt eller annan kommun, från den dag, då beslutet delgivits;

2) i händelse beslutet på stadgat sätt framlagts till påseende, från den dag, detta skett; samt

3) då besvären gälla beslut av kommunalfullmäktige angående anmärkning över kommunaltaxering, från dagen för beslutets avsägande.

Till besvären bör fogas det beslut, varöver besvär anföras, samt utredning om dagen, från vilken enligt vad ovan angivits besvärstiden skall räknas.

125 §.

Angående besvär över kommunalstyrelsens beslut och vad därvid skall iakttagas gäller, där icke annat stadgas, vad i 123 och 124 §§ är stadgat om ändringssökande i kommunalfullmäktiges beslut.

126 §.

Därest icke särskilt stadgats om ändringssökande i kommunal nämnds beslut, får besvär över beslutet anföras hos kommunalstyrelsen. Härvid är i tillämpliga delar gällande, vad i 123 och 124 §§ stadgas.

127 §.

Förordnas, att vederbörande med anledning av besvären, skall höras, skall

länsstyrelsen utan dröjsmål överstyra handlingarna, efter ärendets beskaffenhet, till ordföranden i kommunalfullmäktige, kommunalstyrelsen eller kommunal nämnd. Ordföranden äger inom av länsstyrelsen utsatt tid insända förklaring till densamma.

128 §.

Sedan länsstyrelsen avgjort besvär- ärende, skall utslaget i behörig ordning tillställas besväranden mot bevis, som bör åtecknas utslaget. Därjämte skall avskrift av utslaget efter sakens beskaffenhet tillställas kommun så, som är stadgat i 34 §.

129 §.

I länsstyrelsens utslag får, där för vissa ärendens vidkommande icke är anorlunda stadgat, ändring sökas i högsta förvaltningsdomstolen inom trettio dagar efter delfåendet. Därvid skall lända till efterrättelse, vad om ändringssökande i allmänhet är stadgat, dock sålunda, att besvär även kunna inom besvärstiden genom postens förmedling befordras till högsta förvaltningsdomstolen eller inlämnas eller genom postens förmedling befordras till länsstyrelsen för att insändas till högsta förvaltningsdomstolen.

130 §.

Landskapsstyrelsen och länsstyrelsen äger tillse, enligt vad i lagen den 28 december 1951 om självstyrelse för Åland stadgas, att kommunernas angelägenheter handhavas enligt lagar och förordningar, så ock, där det finnes nödigt, meddela kommunala myndigheter råd och anvisningar samt infordra av dem uppgifter beträffande kommunala angelägenheter ävensom utlåtanden.

Om förstärkt tillsyn över kommun är särskilt stadgat.

7 kap.

Särskilda stadganden.

131 §.

Såvitt annat icke är stadgat, kan kommunalfullmäktiges, kommunalstyrelsens och kommunal nämnds beslut verkställas, innan beslutet vunnit laga kraft, därest icke ändringssökande genom verkställigheten bleve onyttigt eller den myndighet, som på grund av besvär handlägger ärendet, förbjuder dess verkställighet.

132 §.

Ordförande i kommunalfullmäktige, kommunalstyrelse och kommunal nämnd åligger tillse, att protokollen jämte bilagor och register över dem samt övriga handlingar förvaras på sådant sätt och ställe, som kommunalfullmäktige bestämmer. Ordföranden skall ock tillhandahålla dem kommunens medlemmar till påseende samt vid avgång från uppdraget överlämna dem åt efterträdaren.

Om ordnandet och handhavandet av kommunens arkiv är särskilt stadgat. Härvid länder jämväl till efterrättelse vad i 11 § 12 p. självstyrelselagen stadgas.

133 §.

Envar är berättigad att, såvitt handlingar icke böra hemlighållas enligt stadgande eller laglig föreskrift, på begäran utfå styrkt avskrift av de i 132 § nämnda handlingarna eller utdrag ur däri nämnda myndigheters protokoll. I besvärsmål skall expedition utgivas skyndsamt och åtminstone inom första hälften av den för varje fall stadgade fataljetiden.

134 §.

På kommunalfullmäktige ankommer

att be
ling sk
Lösen
lingar
gemen
rande
ombuc
utdrag
ken be

Den
bart i

att bestämma, huruvida lösen för handling skall erläggas och till vilket belopp. Lösen må dock ej uppbäras för handlingar, vilka utfärdas för kommunens gemensamma behov eller till vederbörande tjänsteinnehavare eller allmänna ombud, ej heller då beslut skall genom utdrag ur protokollet delgivas den, vilken beslutet rör.

135 §.

Denna landskapslag träder omedelbart i kraft. Till dess kommunalstyrel-

se blivit tillsatt, skall i landskommunernas kommunalförvaltning gällande kommunallag dock lända till efterretelse.

Genom densamma upphävas kap. I, II, IV, IX och XI i kommunallagen för landskommunerna i landskapet Åland, utfärdad den 21 augusti 1930 (9/30), jämte senare tillkomna ändringar av dessa lagrum samt övriga stadganden, i den mån de stå i strid med denna landskapslag.

Mariehamn den 2 december 1955.

På landstingets vägnar:

TH. ERIKSSON
talman.

Evald Häggblom
victalman

Lennart Mattsson
victalman.